

?40 anys després, la lluita per la ruptura democràtica

«Avui seguim entenent que l'exercici del dret d'autodeterminació representa una revolució política, una ruptura amb el règim del 1978»

La nit abans de l'1-O i la jornada del referèndum, en el meu cas, les vaig viure a l'escola Arraona, als Merinals. Aquells són dies que recordarem vivament, cadascú des del lloc on era, participant d'un moviment molt ampli, d'una jornada històrica. Les més joves amb les persones més veteranes. La gent del barri i les companyes que vam anar a donar un cop de mà. Vam experimentar plegades la incertesa de la nit abans, l'emoció de veure la gent congregant-se ben d'hora per anar a votar, l'alegria de veure arribar les urnes, la determinació de resistir pacíficament qualsevol embat policial que ens volgués impedir votar...

Gravat a la memòria per sempre més ens quedaran les cares de consternació i de ràbia de la gent quan els arribaven als mòbils les imatges de les càrregues brutals de la Policia nacional a l'escola Nostra Llar. I com el pati de l'escola es va omplir de gent tot el dia. Com aplaudíem quan la gent més gran venia a votar.

Com, malgrat alguns rumors alarmistes, vam seguir allí, desafiants, vencent la por amb coratge, fins a complir l'horari previst de votació i fer l'escrutini. I el dia 3, a la plaça de Banting i Best, plaça de les palmeres per a la gent del barri, a fer pancartes per sortir poc després en columna cap a la manifestació més gran que ha viscut Sabadell.

L'actuació de l'Estat no només va resultar un fracàs, en no impedir que el referèndum es produís, sinó que va mostrar al món que, en absència de qualsevol via política per reconèixer un dret democràtic, el dret d'autodeterminació, l'Estat només tenia l'argument de la força bruta, la de fer servir els cossos de seguretat per colpejar, empènyer i agredir a la població a la que representa que en tot cas hauria de protegir.

Per a les persones més grans va ésser inevitable que aquella violència els recordés 40 anys enrere, quan les mobilitzacions per les llibertats i les lluites socials també eren reprimides durament per la policia. I encara més, l'actuació dels *piolins* orquestrada pel govern Rajoy va tenir l'efecte de reforçar en la ciutadania el sentit de formar part de Catalunya com a comunitat política democràtica singular, diferenciada i, per a moltes, aliena a l'Estat. El 3-O vam veure al carrer un sol poble, vam veure gent que havia anat a votar i gent que no hi havia anat però que allí estaven per rebutjar la repressió i reclamar una entesa democràtica.

Tot just fa pocs dies recordàvem la vaga general del 1976 a Sabadell. Convé fer aquesta mirada a les lluites obreres i al moviment veïnal d'aquells anys 70. Per un costat hi havia una gran contestació social, producte d'unes condicions laborals pèssimes i uns salaris molt baixos. Per un altre, la contestació política, contra la dictadura i contra la repressió.

Una i altra conflüen i es reforçaven mútuament. Cal dir, a més, que la repressió del règim era ferotge, criminal. A la violència policial se sumava la violència dels grups d'ultradreta. Entre gener de 1975 i juny de 1977 la violència política estatal va provocar 95 morts al conjunt de l'Estat.

La disjuntiva entre reforma i ruptura d'aquells anys entronca amb el fet de reclamar avui la ruptura amb el règim del 78, amb ultrapassar les limitacions imposades en el marc de la Constitució del 1978, aquella llei fonamental que es va redactar i aprovar sota l'amenaça del soroll de sabres de l'exèrcit franquista. La reforma Suárez, la reforma feta des de dalt i per part del mateix règim, conscient que havia de cedir en alguna cosa per conservar el fonamental, va

procurar limitar al màxim la profunditat dels canvis polítics.

I els límits, per als ?demòcrates sobrevinguts? de la reforma, eren clars. No es podia qüestionar la unitat d'Espanya, ni el capitalisme, ni la monarquia. Els crims comesos pel règim, els assassinats, les tortures, mai es jutjarien i ni l'exèrcit ni els cossos estatals es veurien mai sotmesos a una depuració dels elements feixistes.

És així que aquell anhel de ruptura democràtica, aquella aspiració d'una democràcia plena, que anés més enllà dels límits fixats per les elits del règim, aquelles reclamacions de reconeixement del dret d'autodeterminació per a Euskal Herria, els Països Catalans i Galiza (entre d'altres), de més de democràcia directa i participativa, entronquen clarament amb la lluita d'avui.

Avui seguim reclamant poder decidir que no volem rei, que la monarquia no és forma de govern que s'avingui a com entenem la democràcia. Avui seguim entenent que l'exercici del dret d'autodeterminació representa una revolució política, una ruptura amb el règim del 1978. I en aquesta clau és fonamental unir les lluites pels drets democràtics a les lluites socials, pels drets laborals i contra les desigualtats, situar a la classe treballadora i a les classes populars al capdavant de les lluites i de les mobilitzacions.